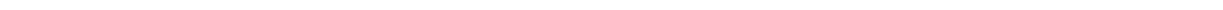

**MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY
VOJENSKÉ ZPRAVODAJSTVÍ**

VÝROČNÍ ZPRÁVA

o činnosti Vojenského zpravodajství za rok 2015

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Vážená paní, vážený pane,

uplynulý rok byl pro celý bezpečnostní aparát a zejména pro zpravodajské služby mimořádně náročný. Zhoršující se bezpečnostní situace ve světě, množící se teroristické úroky, migrační vlna a s ní související problémy, stejně tak i zvýšená aktivita cizích zpravodajských služeb, kladly na činnost Vojenského zpravodajství zvýšené nároky.

Vojenské zpravodajství plnilo prioritně úkoly stanovené vládou ČR a prezidentem ČR a rovněž se podílelo na zpravodajské podpoře vojenských misí Armády České republiky. V průběhu roku, v důsledku dění ve světě, došlo k významnému nárůstu požadavků na informace, jak ze strany ústavních činitelů, tak i aliančních partnerů. I přesto lze konstatovat, že zadané úkoly byly splněny.

Mezi novou výzvu pro další činnost Vojenského zpravodajství patří úkol zadaný vládou ČR související s nárůstem hrozeb v kybernetickém prostoru. O tomto a dalších podstatných zjištěních Vojenského zpravodajství za uplynulý rok, byť v neutajované podobě, pojednává tato výroční zpráva.

Ředitel Vojenského zpravodajství
plukovník gšt. Ing. Jan BEROUN

OBSAH

1	ZÁKLADNÍ INFORMACE	4
1.1	Rámcová organizační struktura	5
1.2	Rozpočtové prostředky.....	6
2	VÝSLEDKY ČINNOSTI	7
2.1	Krizové regiony.....	7
2.2	Záměry a činnosti namířené proti zabezpečování obrany České republiky.....	14
3	OCHRANA UTAJOVANÝCH INFORMACÍ.....	18
4	KONTROLA ČINNOSTI VOJENSKÉHO ZPRAVODAJSTVÍ.....	19
4.1	Vnější kontrola	19
4.2	Vnitřní kontrola.....	19

1 ZÁKLADNÍ INFORMACE

Vojenské zpravodajství je jednotná ozbrojená zpravodajská služba České republiky integrující rozvědnou i kontrarozvědnou činnost, která získává, shromažďuje a vyhodnocuje zpravodajské informace, které jsou zásadní pro zajištění obrany České republiky.

Postavení, působnost, spolupráce a kontrola Vojenského zpravodajství je upravena zákonem č. 153/1994 Sb., *o zpravodajských službách České republiky*, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 289/2005 Sb., *o Vojenském zpravodajství*, ve znění pozdějších předpisů upravuje povinnosti a oprávnění příslušníků VZ, používání specifických prostředků získávání informací, využívání osob jednajících v jeho prospěch, vedení evidencí a kontrolu jeho činnosti.

Vnitřní organizaci a činnost vymezuje *Statut Vojenského zpravodajství*, který schválila vláda České republiky.

Úkoly Vojenskému zpravodajství v rámci jeho působnosti ukládá vláda České republiky a současně odpovídá za jeho činnost. S vědomím vlády České republiky je oprávněn ukládat úkoly Vojenskému zpravodajství také prezident České republiky.

Primárním úkolem Vojenského zpravodajství je zabezpečování informační podpory ústavních činitelů, kteří odpovídají za obranu a bezpečnost České republiky. Mimo to poskytuje informační podporu představitelům Armády České republiky související s podporou jednotek nasazených v zahraničních operacích a s vývojem v krizových regionech světa.

S ohledem na členství České republiky v Organizaci Severoatlantické smlouvy (North Atlantic Treaty Organisation – NATO) a Evropské unii (European Union – EU) plní Vojenské zpravodajství i úkoly vyplývající ze závazků vůči těmto organizacím.

Při plnění zadaných úkolů spolupracovalo Vojenské zpravodajství na národní úrovni se zpravodajskými službami České republiky a dalšími orgány státní správy. Spolupráce probíhala především formou pravidelné, ale i ad-hoc výměny zpravodajských informací a formou expertních jednání.

Zahraniční spolupráce probíhala na multilaterální úrovni v rámci struktur NATO a EU a bilaterální úrovni se zpravodajskými službami jiných států. Specifickým prvkem zahraniční spolupráce VZ je vojenská diplomacie.

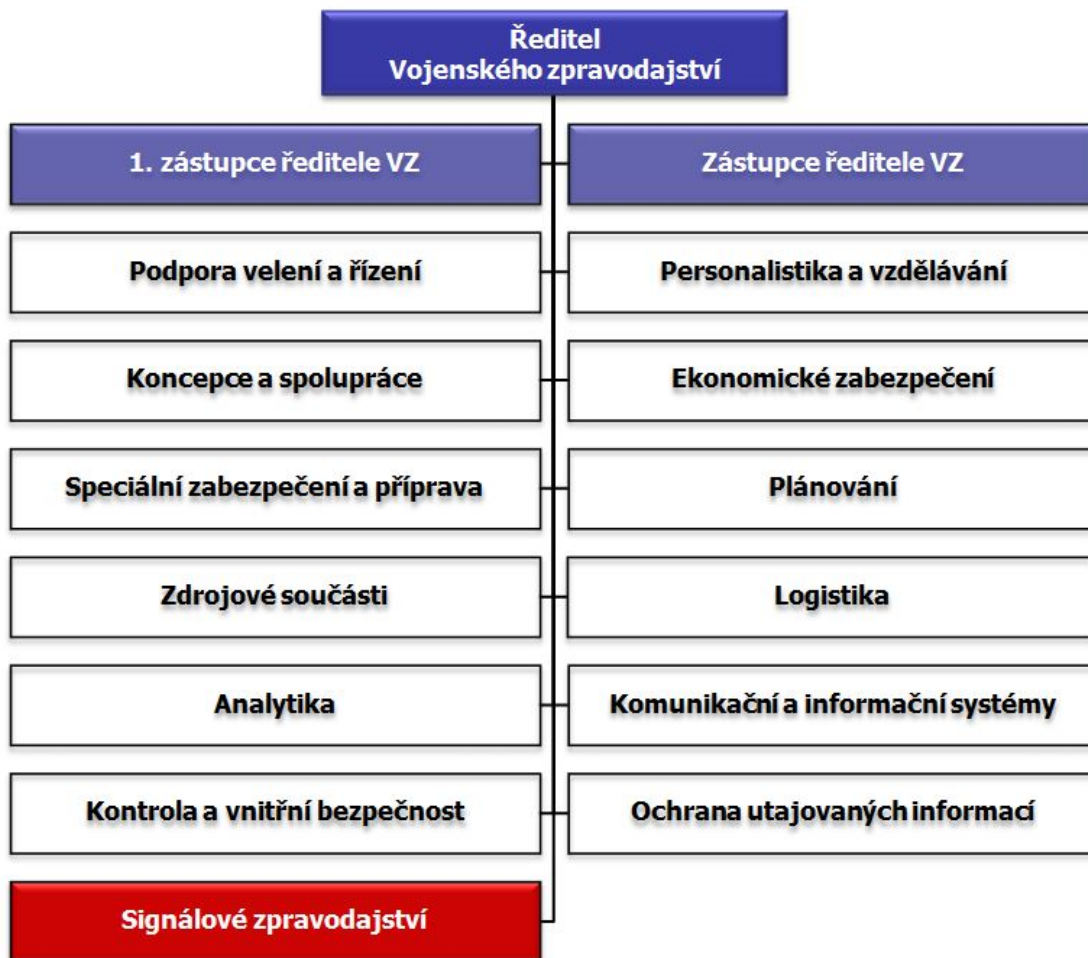
V rámci Vojenského zpravodajského výboru proběhla jednání ředitelů vojenských zpravodajských služeb zemí NATO, která byla zaměřena zejména na reformu zpravodajských struktur NATO. Ředitelé vojenských zpravodajských služeb se zúčastnili také roční zpravodajské konference v rámci EU, na které bylo hlavním tématem dosažení vyšší kvality i větší kvantity informačního zabezpečení a podpory zahraničně politických orgánů Unie. Vojenské zpravodajství se aktivním způsobem podílelo na zpracování společných aliančních dokumentů, které obsahují konsenzuální hodnocení bezpečnostních hrozeb a rizik jak v zájmových regionech a zemích, tak i v nadnárodní sféře.

Bilaterální spolupráce spočívala ve výměně zpravodajských informací, v expertních jednáních analytiků k zájmovým oblastem VZ a v operativních formách spolupráce. Významná byla také výměna zkušeností a pořádání odborných kurzů. Na základě jednotlivých usnesení vlády ČR mělo VZ k 31. prosinci 2015 povolenou spolupráci s celkem 79 zpravodajskými službami z 55 států.

1.1 Rámcová organizační struktura

V loňském roce doznala organizační struktura VZ zásadní změnu v podobě převedení 601. skupiny speciálních sil Prostějov do podřízenosti náčelníka Generálního štábu Armády České republiky.

Přepodřízení speciálních sil proběhlo v souladu s dlouhodobým záměrem rezortu obrany, který vycházel ze závěrů Bílé knihy o obraně a následně z Usnesení vlády ČR k datu 1. 1. 2015.

1.2 Rozpočtové prostředky

Vojenskému zpravodajství byl v rámci rozpočtu Ministerstva obrany k 1. lednu 2015 stanoven rozpočet výdajů v celkové výši **1 875 333 tis. Kč**, který byl v průběhu roku navýšen externími rozpočtovými opatřeními o 172 741 tis. Kč na konečnou výši **2 048 074 tis. Kč**. Rozpočtové a mimorozpočtové zdroje byly v souhrnu k 31. prosinci 2015 vyčerpány z 98,89 %, tedy v celkové výši **2 025 405 tis. Kč**. Nevyužité finanční prostředky ve výši 22 669 tis. Kč tvořily především kapitálové výdaje a prostředky k úhradě služeb za závodní stravování.

Při finančním hospodaření bylo postupováno podle pravidel stanovených zákonem č. 218/2000 Sb., *o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů*, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 320/2001 Sb., *o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů. Veškeré příjmy a výdaje Vojenského zpravodajství byly zařídovány podle rozpočtové skladby Ministerstva obrany a jsou součástí účetnictví vedeného v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., *o účetnictví*, ve znění pozdějších předpisů, s ohledem na § 20 zákona č. 153/1994 Sb., *o zpravodajských službách České republiky*, ve znění pozdějších předpisů.

2 VÝSLEDKY ČINNOSTI

Činnost Vojenského zpravodajství v oblasti získávání a poskytování informací oprávněným adresátům byla realizována v souladu se zákonem č. 153/1994 Sb.

V průběhu roku Vojenské zpravodajství předalo celkem **1 356 informačních výstupů**, které byly určeny zejména předsedovi a členům vlády, prezidentu republiky, nejvyšším představitelům Ministerstva obrany a Armády ČR a dále zpravodajským orgánům NATO a EU a partnerům v rámci bilaterální spolupráce.

2.1 Krizové regiony

Region Blízkého a Středního východu

Celkovou bezpečnostní situaci na Blízkém a Středním východě (BSV) zásadním způsobem ovlivňoval **válečný konflikt v Sýrii**. Od počátku roku až do konce září 2015 si udržovaly povstalecké skupiny iniciativu v několika provinciích proti slábnoucím vládním jednotkám. Nepříznivou situaci syrské armády využívalo i radikální islamistické hnutí Da'esh (Islámský stát) v centrální Sýrii. Vládnoucímu režimu hrozily výrazné územní ztráty.

Intervence ozbrojených sil Ruské federace (RF) v říjnu 2015, provedená na žádost syrské vlády, vedla k zásadnímu obratu ve vývoji. V rámci vojenských opatření Rusko vybudovalo leteckou základnu u města Latákia a provedlo intenzivní letecké a raketové útoky primárně zaměřené na pozice povstalců a s omezenou intenzitou i proti uskupením teroristického hnutí Da'esh. Na zvýšení bojových schopností syrské armády se kromě ruské materiální pomoci podílel také Írán zapojením příslušníků šíitských milic. Syrská armáda s pomocí spojenců získala iniciativu a dosáhla řady taktických úspěchů. Přestože přinutila povstalce přejít do defenzivy, nedosáhla naplnění hlavních strategických cílů, a to porážky opozičních militantů a eliminace teroristických skupin. Šance na dosažení trvalého míru v Sýrii při zachování její územní celistvosti bude dále snižovat komplexita konfliktu daná protichůdnými zájmy velmocí i regionálních mocností, které činí z konfliktu tzv. proxy válku. Situaci bude komplikovat také rozdílný přístup některých zemí k působení radikálních islamistických a teroristických uskupení.

Bezpečnostní zájmy ČR byly a budou ovlivňovány, spíše než samotnou válkou v Sýrii, především jejími důsledky. Ohrožení byli vystaveni pracovníci velvyslanectví ČR v Damašku formou útoků povstalců v těsné blízkosti zastupitelského úřadu. Syrský konflikt bude i v budoucnu ohrožovat zájmy ČR v podobě pokračující migrace syrských uprchlíků a pronikáním islamistů vyznávajícím ideje Da'esh s bojovými zkušenostmi do Evropy.

Válka v Sýrii ovlivňovala výrazně i bezpečnostní situaci v okolních zemích. Pro **Libanon**, jehož Hizballáh se účastní konfliktu na straně syrských vládních sil, představovali největší problém uprchlíci ze Sýrie. Přestože Libanon přijal tvrdá administrativní opatření k výraznému snížení jejich přílivu, pro zemi představují utečenci stále zvýšenou kriminalitu, nezaměstnanost a vysoké riziko radikalizace s hrozbou teroristických útoků. Sektářské napětí v zemi, umocňované vysokým počtem syrských uprchlíků, bude přetrvávat a v kombinaci s politickou nestabilitou způsobenou absencí řádně zvoleného prezidenta a legitimního parlamentu dále přinášet zásadní riziko pro stabilitu a bezpečnost země.

Podepsání jaderné dohody mezi **Íránem** a zeměmi P5+1 (USA, VB, Francie, Rusko, Čína plus Německo) znamenalo otevření cesty k řešení jednoho z hlavních problémů mezinárodní bezpečnosti. Vládě prezidenta Rúháního se podařilo přesvědčit konzervativní síly, včetně nejvyššího duchovního vůdce země Chameneího, že dohoda o jaderném programu

je v zájmu ekonomického vzestupu země. Vývoj v závěru roku naznačoval, že obě strany jsou připraveny požadavky dohody naplnit. Pozitivní vývoj v oblasti proliferace jaderných zbraní však neznamenal změnu v protizápadní a protiizraelské politice Iránu. Írán bude pokračovat v posilování schopností svých ozbrojených sil, včetně zvyšování kapacit raketových prostředků. Vzhledem ke svým regionálním mocenským ambicím se bude Írán snažit intenzivněji ovlivňovat situaci v jiných zemích Arabského poloostrova a v Levantě, zejména v Sýrii, Libanonu a Iráku.

Bezpečnostní situace v **Iráku** byla zásadně ovlivněna bojovými operacemi hnutí Da'esh a jeho snahou o pokračování teritoriální expanze. Strategie Da'esh využívala hluboce zakořeněné rozpory mezi iráckými etniky a náboženskými skupinami, prohlubované vlivem regionálních mocností, které vytvářely podmínky pro šíření extrémního pojetí islámu. Bojové aktivity Da'esh v Iráku kulminovaly v polovině roku, kdy hnutí obsadilo Ramadí, hlavní město sunnitské provincie Anbár, a začalo ohrožovat samotný Bagdád.

K významné změně ve vývoji došlo ke konci roku, kdy se projevil kombinovaný efekt zahraniční materiální a výcvikové pomoci iráckým ozbrojeným silám a koaličních leteckých úderů proti islamistům. Irácká armáda převzala iniciativu, osvobodila město Ramadí a na většině míst přinutila Da'esh přejít do defenzívy. Významnou měrou se na tom podílely také jednotky kmenových milicí, z nichž zejména šíitské milice podporované Íránem vykazovaly vysokou bojovou morálku a efektivitu. Na druhé straně tyto milice, které nejsou pod kontrolou centrální vlády, sledují pouze vlastní cíle a zvyšují tak mezietnické a konfesní napětí v zemi. Kurdské ozbrojené složky Pešmerga si navzdory problémům s vybavením a financováním udržely kontrolu nad oblastmi obývanými kurdskou menšinou, a úspěšně odolávaly výpadům skupin Da'esh.

Další vývoj bezpečnostní situace v Iráku bude záviset nejen na efektivitě operací irácké armády a úrovni podpory mezinárodní koalice, ale také na schopnosti centrální vlády vytvořit prostředí pro spolupráci mezi etniky, a především mezi sunnity a šíity. Důsledky konfliktu v Iráku mohou ovlivnit bezpečnostní prostředí ČR, a to zejména potenciálním zesílením migrační vlny a stejně jako v případě Sýrie možným pronikáním radikálů do Evropy.

Postupný propad **Jemenu** do stádia úplného chaosu využily skupiny al-Káidy (AQAP)¹ v jižní části centrálního Jemenu a obsadily přístav al-Mukallá a provinční centrum Zindžibár, čímž de facto obnovila svůj islámský „emirát“ z let 2011 a 2012. Nově vznikající jemenská organizace hlásící se k hnutí Da'esh v březnu 2015 prokázala své schopnosti provedením koordinovaných bombových útoků na šíitské mešity v hlavním městě, při nichž zahynulo více než 140 osob. Ambivalentní postoj regionálních mocností zatím nevytvářel podmínky pro eliminaci islamistických uskupení v zemi.

Na **palestinských územích** přetrvávala napjatá situace s potenciálem rychlé eskalace v ozbrojenou konfrontaci mezi izraelskými bezpečnostními složkami a palestinskými radikálními skupinami. Tento stav byl a zůstává výsledkem neochoty obou stran nalézt kompromisy v izraelsko-palestinském mírovém procesu. Nemalý podíl na tom měla i přetrvávající animozita mezi palestinským hnutím Fatah, kontrolujícím Západní břeh Jordánu a Východní Jeruzalém, a hnutím Hamás, které ovládá Pásmo Gazy. Také klesající podpora předsedy Palestinské samosprávy Mahmúda Abbáse v řadách Palestinců nepřispívá ke zlepšení vyhlídek na pozitivní řešení. Tyto podmínky naznačují předpokládaný vývoj v případných mírových jednáních mezi Izraelci a Palestinci v roce 2016, ve kterých s velkou pravděpodobností nedojde k zásadnímu průlomu.

---

¹ AQAP – Al-Qaeda in Arabian Peninsula

Region Afghánistán – Pákistán

Vojenské zpravodajství v uplynulém roce pokračovalo ve sledování a hodnocení celkové bezpečnostní situace v **Afghánistánu** s důrazem na zabezpečení informací pro zákonné adresáty k podpoře jejich rozhodování o další angažovanosti AČR v zemi. Ve prospěch kontingentu AČR Vojenské zpravodajství hodnotilo rizikové faktory ovlivňující jeho činnost. Mezi ně patřilo působení protivládních sil (OMF²).

V průběhu roku 2015 VZ zaznamenalo nárůst operačních schopností OMF v oblasti mobility a schopnosti získávat větší kontrolu nad provinčními oblastmi. Kromě navyšování operačních schopností byly pro povstalecké skupiny charakteristické bezprecedentní vnitřní rozkoly. Jednalo se především o oficiální založení odnože hnutí Da'esh v Afghánistánu a Pákistánu – tzv. Provincie Chorásán, která neuznává legitimitu hnutí Tálibán. V polovině roku byla vytvořena strategická aliance mezi Provincií Chorásán a další extremistickou organizací - Islámským hnutím Uzbekistánu, čímž byl významně posílen potenciál pro expanzi hnutí Da'esh. Hlavní výzvou z hlediska soudržnosti Tálibánu bylo zformování vnitřní opozice vedené Muhammadem Rasúlem. Tato frakce odmítla uznat autoritu nově zvoleného velitele hnutí Tálibán Achtera Mansúra a tím de facto došlo k rozštěpení hnutí a následným frakčním lokálním bojům.

Afghánské národní obranné a bezpečnostní síly (ANDSF³) převzaly formálně plnou odpovědnost za zajištění bezpečnosti na celém území Afghánistánu. Schopnost plnit tuto roli však byla limitována nedostatkem kvalifikovaného personálu, vysokou mírou korupce a logistickými problémy. ANDSF v omezené míře zajistily stabilní a bezpečné prostředí pouze ve větších městech. Ve venkovských oblastech nedisponovaly dostatečnou kapacitou na to, aby dokázaly aktivity povstaleckých skupin potlačit a tato území dlouhodobě udržet. Afgánským silám se nepodařilo zvrátit trend zhoršující se bezpečnostní situace v zemi. Operační schopnosti ANDSF zůstanou i v příštích letech závislé na finanční, materiální a výcvikové pomoci ze zahraničí, významnou roli bude pro afghánské bezpečnostní síly představovat koaliční letecká bojová podpora.

Neshody hlavních aktérů afghánské politické scény zabránily realizaci volebních reforem a zorganizování plánovaných parlamentních voleb. Vláda sice vkládala naději na zlepšení situace v zemi cestou mírových rozhovorů s Tálibánem, ty však v důsledku frakčních bojů uvnitř Tálibánu a zhoršených bilaterálních vztahů s Pákistánem nepřinesly žádoucí výsledky.

Na základě zhodnocení současných tendencí lze v příštím období očekávat pokračující zhoršování celkové situace v Afghánistánu. Na pozadí pokračující ekonomické a sociální krize v zemi budou dále klesat schopnosti ANDSF a protivládní síly tak budou pravděpodobně získávat stále větší vliv. Vzhledem k charakteru činnosti kontingentu AČR v Afghánistánu to v krátkodobém horizontu nebude znamenat nárůst rizik. Pro příslušníky AČR zůstane největší hrozbou asymetrický způsob boje povstalců. Očekávaný nepříznivý vývoj v Afghánistánu může mít vliv na bezpečnostní zájmy ČR v podobě dopadů potenciální migrační vlny, která by nezasáhla pouze okolní země, ale i prostor Evropské unie. V zemi se nepodařilo eliminovat produkci heroinu, který zůstane významným zdrojem příjmů pro povstalice a problémem pro Evropu ve formě drogové kriminality. VZ bude věnovat pozornost cílům a záměrům vznikající odnože hnutí Da'esh v Afghánistánu a riziko její expanze mimo region.

---

² OMF – Opposing Militant forces

³ ANSF - Afghan National Defence and Security Forces sestávající z armády a policie

Vojenské zpravodajství analyzovalo bezpečnostní a politickou situaci v **Pákistánu** se zaměřením na činnost militantních sítí působících proti koaličním jednotkám v Afghánistánu a aktivity a záměry militantních skupin představujících riziko pro Evropu.

Pákistánské ozbrojené síly pokračovaly v protipovstalecké kampani Zarb-e Azb⁴, která byla z hlediska pákistánských záměrů vcelku úspěšná, protože vedla k výraznému snížení frekvence bezpečnostních incidentů v zemi. Z hlediska zájmů NATO a potažmo zájmů ČR v Afghánistánu⁵ se však jednalo pouze o krátkodobé výsledky. Nejvýznamnějším nositelem rizik v Pákistánu zůstal tzv. pákistánský Tálibán (TTP)⁶, který stál za nejzávažnějšími útoky na státní cíle, například na vojenskou leteckou základnu Badaber či na ministra vnitra provinční vlády.

Militantní sítě s globálními ambicemi jako al-Káida⁷ a Da'esh prokazatelně působily v Pákistánu, ovšem nepodnikaly zde významnější teroristické útoky. Jejich aktivity byly spíše patrné v Afghánistánu. Navzdory určitým náznakům se nepodařilo potvrdit možný záměr obou hlavních džihádistických sítí v Afghánistánu a Pákistánu provést útoky v Evropě. Především hnutí Da'esh, respektive jeho regionální odnož Provincie Chorásán, zde významnou měrou rozšířilo svojí infrastrukturu a navýšilo počet výcvikových táborů. Návrat veteránů ze Sýrie a Iráku v následujícím období nejspíš posílí schopnosti hnutí Da'esh nejen v Afghánistánu a Pákistánu, ale je také možné, že se intenzivněji zaměří na střední Asii a Ruskou Federaci.

Region států bývalého Sovětského svazu

Strategické cíle **Ruské federace** se ani v roce 2015 nezměnily, avšak způsoby jejich prosazování byly důraznější. Prezident schválil aktualizaci Národní bezpečnostní strategie země⁸, která konkrétněji definuje hrozby národní bezpečnosti. Růst silového potenciálu NATO, přibližování jeho vojenské infrastruktury k hranicím Ruské federace a rozvoj protiraketové obrany mimo jiné považuje vedení země za hrozby, na které bude reagovat vojenskopolitickými opatřeními.

Velení ozbrojených sil RF se postupně zaměřovalo na posílení vojenských kapacit na západním a jižním strategickém směru. V rámci dosažení tohoto cíle reorganizuje vybrané vševojskové brigády na divizní strukturu. Pokračovala výstavba vojenské infrastruktury v baltském i arktickém regionu a modernizace ruských vojenských základen v zahraničí. Mezi priority modernizačních projektů patřil nákladný rozvoj vzdušně-kosmických sil, vojenského námořnictva a zavádění nových prostředků raketových vojsk strategického určení. Plná realizace těchto opatření je však závislá na úspěšnosti personálního doplnění jednotek a především adekvátním financování.

Nepříznivý odhad vývoje makroekonomických dat v důsledku pádu cen ropy na světových trzích společně s dalšími negativními faktory spojenými s dopadem sankcí mezinárodního společenství přiměly ruskou vládu provést úpravy již schváleného federálního rozpočtu na rok 2015. Tyto změny se dotkly i obranných výdajů, které byly sníženy o 4,8 % a v jejich rámci rovněž vojenského rozpočtu, který poklesl o 3,8 %. Úsporná opatření postihla

⁴ Zahájena v červnu 2014 po útoku na mezinárodní letiště v Karáči

⁵ Z hlediska cílů mise Resolute Support a jednotek AČR zde nasazených

⁶ Tahrík-e Tálibán-e Pákistán, volně zastřešující hnutí v čele s mullou Fazlulláhem, které spojuje řadu poloautonomních frakcí, jako je Džamá'at ul-Ahrár, frakce Šahríara Mahsúda, frakce velitele Taríka Gidara, Sadžnova frakce či Laškar-e Islám

⁷ V oblasti je aktivní zejména její regionální odnož al-Káida na indickém subkontinentě v čele s Ásimem Umarem

⁸ Vojenská doktrína schválená v prosinci 2014 revidovala předchozí verzi z roku 2010. Národní bezpečnostní strategie schválená v prosinci 2015 revidovala předchozí verzi z roku 2009

pouze běžné výdaje rezortu obrany avšak finanční prostředky vyčleněné na nákupy a modernizaci vojenské techniky zůstaly v původně deklarované výši 1,5 bil. RUB (637,5 mld. CZK). Finanční potíže však nezabránilly rozhodnutí o nasazení významných vojenských kapacit do operace v zahraničí.

Vzhledem ke strategickým zájmům RF na BSV, které ohrožoval vývoj konfliktu v Sýrii, zahájily ruské OS na žádost syrské vlády vojenskou intervenci v zemi. Kromě mezinárodněpolitických, diplomatických a ekonomických cílů, bylo hlavním cílem vojenských operací zastavení postupu protivládních sil a navrácení strategické iniciativy syrským OS. Mezi tradiční cíle vojenského nasazení v reálném konfliktu patřilo i ověření schopností plánování, velení, součinnosti a zpravodajské podpory. V rámci bojových operací byly provedeny i nové bojové zbraňové systémy a celá vojenská kampaň byla náležitě využita v propagaci i propagandě schopností ruských ozbrojených sil. Do konce roku 2015 byla většina cílů operací splněna, i když to neznamenalo vyřešení konfliktu v Sýrii.

Navzdory bojovému nasazení v Sýrii a vázání dalších sil k podpoře zájmů Ruska na Ukrajině, zůstala intenzita operační a bojové přípravy ozbrojených sil RF v roce 2015 na vysoké úrovni. Série výcvikových aktivit vyvrcholila strategickým velitelsko-štabním cvičením s vyvedením vojsk „Střed 2015“. Cílem cvičení bylo prověřit společné velení ozbrojených sil a orgánů státní moci při zajišťování bezpečnosti země a jejích spojenců.

Ruská federace zdokonalovala vojenskou infrastrukturu na území **Autonomní republiky Krym**. Posílení a reorganizace pozemních a leteckých prvků a jednotek protivzdušné obrany značně pokročily již počátkem roku 2015, průběžně probíhalo navyšování počtu a modernizace plavidel Černomořského loďstva. Cílem prováděných opatření je plná integrace vojenských útvarů do podřízenosti Jižního vojenského okruhu a vytvoření sil schopných samostatně čelit případnému pozemnímu, vzdušnému nebo námořnímu napadení. RF si také významnou podporou ozbrojených sil samozvaných republik – Doněcké lidové republiky a Luhanské lidové republiky - vybudovala příznivé podmínky pro dlouhodobé ovlivňování vývoje na Ukrajině.

Z vojensko-strategického hlediska bylo chování Ruské federace v souladu s praxí uplatňování geostrategických cílů, kdy ani mezinárodní právo není nepřekonatelnou překážkou pro jejich realizaci. Politické vedení RF chápe OS jako jeden z nástrojů dosahování těchto cílů a bude i nadále podnikat kroky k posílení role odstrašení. Ruská federace nemá zájem na přímé konfrontaci s jinými vojensko-politickými bloky, pokud nebudou ohroženy její životní zájmy.

Vojensko-politická situace na Ukrajině byla charakteristická pokračující neschopností ukrajinské vlády vyřešit konflikt na východní Ukrajině. Vedle zhoršující se ekonomické a sociální situace to zůstává jeden z faktorů, které mohou zemi postupně destabilizovat. V nově přijatých strategických dokumentech Ukrajiny⁹ je RF označena za hlavní bezpečnostní hrozbu, které bude věnována prioritní pozornost.

Ukrajinské ozbrojené síly zahájily reformu zaměřenou na zvýšení svých bojových schopností, profesionalizaci, a zefektivnění systému velení a řízení po vzoru západních armád. Implementace reformy byla komplikována souběžným vedením protiteroristické operace na východě země a špatnou ekonomickou situací. V souladu s transformací ukrajinského státního rozpočtu sice docházelo v průběhu roku k navyšování obranných výdajů, to však stále nestačilo k významnému posílení bojových schopností ukrajinských ozbrojených sil.

---

⁹ Prezident Ukrajiny schválil novou Národní bezpečnostní strategii dne 26. 5. 2015 a novou Vojenskou doktrínu dne 24. 9. 2015

Nezmenšená míra korupce ve společnosti, zasahující rovněž do ozbrojených sil, a nedostatečná implementace reforem se mohou projevit v postupném oslabení postavení ukrajinského vedení a v posilování proruských nálad ve společnosti. Situace na Ukrajině, determinovaná ambicemi vnitřních i zahraničních aktérů, sledujících nekompatibilní cíle, spolu s nemožností řešit konflikt silově, předurčuje Ukrajinu do kategorie zemí s tzv. „zamrzlým konfliktem“. Na druhé straně jakýkoliv pokus o čisté vojenské řešení spolu s rizikem kolapsu státu by vedly k nárůstu hrozeb také pro ČR.

Region Balkán

Následky předchozích ozbrojených konfliktů, které proběhly v zemích západního Balkánu¹⁰, nebyly dosud zcela odstraněny a přispívaly k přetrvávajícímu napětí v regionu. Současnou relativně stabilní bezpečnostní situaci zemí západního Balkánu ohrožovaly mezietnické napětí, nacionalismus, korupce, organizovaný zločin, nepříznivé sociální a ekonomické podmínky a v posledních letech i islámský extremismus.

Mezietnická nesnášenlivost a nacionalismus zůstaly hlavní charakteristikou vztahů mezi **Kosovem a Srbskem**, vyhocené zejména mezi kosovskými Albánci a kosovsko-srbskou menšinou v Kosovu. Dialog mezi Prištinou a Bělehradem přispíval k pozvolné normalizaci vzájemných vztahů, avšak praktické naplňování uzavřených dohod zaostávalo. I když kapacity kosovské policie rostly, pro udržení stability a zajištění rozvoje kosovské státní správy má zásadní význam pokračující působení mise Evropské unie¹¹ a NATO¹². Mise KFOR, která přispívá k zajištění pořádku a bezpečnosti v Kosovu, je podporována také úsilím VZ.

V **Bosně a Hercegovině** v důsledku nedostatečných ekonomických a strukturálních reforem narůstala sociální nespokojenost obyvatelstva. To otvíralo cestu k politickému extremismu, který může vytvářet prostor i pro islamistické exponenty a šíření wahábismu finančně podporovaného ze zahraničí.

Hrozbu pro bezpečnost Evropy, včetně ČR, mohou představovat navrátilivší se sympatizanti Da'esh, kteří získali bojové zkušenosti v bojích v Sýrii a Iráku. VZ nepodceňuje jejich radikalizační potenciál působící na nespokojené muslimské obyvatele zemí západního Balkánu, ani možný transfer těchto tendencí v rámci migračních vln do EU. Ačkoli je vznik ozbrojeného konfliktu mezi státy západního Balkánu málo pravděpodobný, stále existuje riziko propuknutí sociálních nepokojů s negativním vlivem na bezpečnostní situaci v regionu.

Region Afrika

Z hlediska působení jednotky AČR se Vojenské zpravodajství zabývalo také bezpečnostní situací v **Mali**. Po uzavření příměří mezi malijskými komunitami a jejich předáky v polovině roku 2015, využily skupiny islámských radikálů přetrvávajících vnitřních rozporů ve společnosti k obnovení svého vlivu v oblasti. Jednotlivé skupiny extremistů, oslabené předchozími střety s francouzskými jednotkami, přistoupily k decentralizaci velení a rozptýlení svých bojových prvků. Tyto menší celky si však díky vzájemné spolupráci stále udržovaly schopnost plánovat a provádět komplexní útoky a operace většího významu.

---

¹⁰ Pro potřeby tohoto dokumentu jsou za země západního Balkánu považovány Bosna a Hercegovina (BaH), Kosovo, Makedonie a Srbsko, přestože k nim geograficky patří také Albánie, Černá Hora, Chorvatsko a Slovinsko

¹¹ EULEX – The European Union Rule of Law Mission in Kosovo.

¹² KFOR – The Kosovo Force – mise vedená NATO.

Důkazem toho byly útoky na hotely v Sévaré, Bamaku a Ouagadougou, za nimiž stály teroristické organizace AQIM¹³ a al-Mirabitoun.

Vývoj v severních regionech země šel k obnovení vleklých klanových a mezietských bojů, které prohlubovaly mocenské vakuum v oblasti. Reálný dopad mírových iniciativ, vzešlých z iniciativy mezinárodního společenství, bude omezený. V této souvislosti jsou v následujícím období pravděpodobné další destabilizace a nárůst míry ohrožení mezinárodních jednotek, včetně kontingentu AČR, působících v zemi. VZ se podílelo na přípravě příslušníků kontingentu, vyhodnocovalo poznatky o hrozbách a rizicích a kontinuálně informovalo o situaci vrcholné představitel MO a GŠ AČR.

Bezpečnostní prostředí v **Egyptě** narušila řada incidentů, které byly primárně zaměřeny na státní bezpečnostní aparát. Nejzávažnější bezpečnostní událostí v Egyptě s mezinárodním přesahem byl teroristický útok na ruský civilní letoun, na jehož palubě zahynulo více než 220 osob. K útoku se přihlásilo džihádistické hnutí Da'esh.

Právě egyptská odnož „Da'esh – Provincie Sinaj“ představovala v uplynulém roce pro Egypt největší bezpečnostní hrozbu. V severovýchodní oblasti Sinajského poloostrova docházelo denně k otevřené ozbrojené konfrontaci s bezpečnostními složkami. Zhoršená bezpečnostní situace na Sinaji negativně ovlivnila plnění úkolů mezinárodní pozorovatelské mise MFO¹⁴, jejíž součástí je i kontingent AČR. VZ předávalo relevantní informace MO a náčelníkovi GŠ AČR, k jejich rozhodování o dalším působení AČR v zemi. Egyptská armáda a policie sice nebyly schopny islámskou radikální skupinu eliminovat, nicméně udržováním řady bezpečnostních opatření zabránily větší expanzi islámských radikálů napříč Egyptem. Lze předpokládat, že tito radikálové budou hledat bezpečné zázemí a nové cíle k útokům v jiných zemích kontinentu, například v Libyi.

Navzdory diplomatickým iniciativám mezinárodního společenství se krize v **Libyi** v roce 2015 dále prohlubovala. Dlouhotrvající mocenské vakuum otevíralo prostor pro šíření vlivu radikálních skupin, z nichž nejaktivnější byla libyjská odnož Da'esh. Hnutí se postupně etablovalo v oblasti Sirty, odkud pronikalo do okolních oblastí.

Kolaps státních struktur v Libyi umožnil strmý nárůst nelegální migrace. Z více než 950 000 uprchlíků, kteří se v roce 2015 přeplavili přes Středozemní moře do Evropy, jich na 144 000 využilo Libyi jako tranzitní zemi. Podle kvalifikovaných odhadů se tam nacházelo až 800 000 běženců, jejichž primární destinací byla Evropská unie.

Ve snaze stabilizovat zemi byla pod tlakem mezinárodního společenství jmenována koncem roku 2015 Vláda národní jednoty. Nalezení širšího konsensu na libyjské politické scéně je však v roce 2016 přesto nepravděpodobné. Ze stávajícího vývoje tak budou dál těžit především skupiny islámských radikálů, jejichž aktivity se budou dále projevovat i v okolních zemích. Je možné, že případné znovuotevření migrační trasy z Libye přes Středozemní moře by využili i islámští radikálové k uskutečňování svých cílů na evropském kontinentu.

Zvláště tíživě pociťovaly sílící vliv islámských fundamentalistů země **Magrebu**. V **Tunisku** rostl počet teroristických útoků geometrickou řadou. **Alžírsko** bylo naproti tomu dosud uchráněno před útoky díky masivnímu nasazení svých bezpečnostních složek. Sílící sociální pnutí ve společnosti a tendence k mezietským nepokojům však mohou stabilitu stávajícího režimu oslabit a tím usnadnit expanzi Da'esh v zemi.

V regionu **Afrického rohu** bylo úsilí **somálské** vlády o stabilizaci bezpečnostní situace provázeno vyhrocenými spory mezi regionálními centry a úřady v Mogadišu. Situaci

---

¹³ al- Qaeda in the Islamic Maghreb

¹⁴ Multinational Force & Observers

komplikovaly opakující se konfrontace v rámci místních klanových struktur za účasti somálských armádních a policejních sil. Z tohoto vývoje těžilo radikální islamistické hnutí aš-Šabáb. Restrukturalizace hnutí aš-Šabáb v průběhu roku 2015 vedlo k větší efektivitě v boji proti jednotkám Africké unie podporujících somálskou vládu. Díky změnám v operačních postupech, kvalitnější zpravodajské přípravě a hlubšímu osvojení teroristických metod, hnutí úspěšně působilo i v oblastech, z nichž bylo před časem vytlačeno. Aktivity radikálů z hnutí aš-Šabáb a jejich stoupenců, měly negativní dopady především na sousední **Keňu**, kde v rámci místní muslimské populace bují radikální postoje již delší dobu. Prozatím organizace aš-Šabáb neprojevuje tendenci k expanzi mimo oblast Afrického rohu.

2.2 Záměry a činnosti namířené proti zabezpečování obrany České republiky

Terorismus

Nejvýznamnější hrozbu představovaly teroristické organizace s ideologií militantního islamismu. Mezi nimi dominovalo hnutí **Da'esh**, které v průběhu roku 2015 rozšířilo svoji působnost kromě Iráku a Sýrie, také do Jemenu, Egypta a Libye a stalo se tak nejvýznamnější a zároveň nejnebezpečnější teroristickou organizací současnosti. Některé informace hovořily o rozšíření hnutí také do Afghánistánu, Pákistánu a potenciálně do Tuniska a Bosny a Hercegoviny. Záměry hnutí Da'esh indikovaly teroristické útoky spáchané 13. listopadu 2015 v Paříži, které bezprostředně zhoršily bezpečnostní prostředí v západní Evropě.

Druhou nejvýznamnější teroristickou organizací byla **al-Káida** a její spřízněné skupiny. I přes ztráty utrpěné v rámci globálního boje proti terorismu, ale také soupeřením s hnutím Da'esh, které vedly k odlivu řady příznivců i sponzorů, představovala tato organizace přetrvávající hrozbu pro bezpečnost ve světě. Její akceschopnost dokládaly úspěchy jejích odnoží – al-Káidy na Arabském poloostrově (AQAP) a al-Kájdý v islámském Magrebu (AQIM), které dokázaly v roce 2015 získat významný územní vliv na Blízkém a Středním východě a v Africe.

Obě teroristické skupiny představují trvalou hrozbu pro země Západu. V jejich řadách stále pravděpodobně působí expert na výbušniny Ibrahím al-Asírí, který vyrobil několik sofistikovaných výbušných zařízení použitých AQAP při pokusech o provedení útoku na civilní leteckou dopravu. V souvislosti se zvyšujícím se vojenským tlakem na jádro „chalífátu“ v Sýrii a Iráku budou pro naplnění cílů hnutí Da'esh v Eurasii nabývat na významu organizace a jednotlivci, kteří se s ním budou ideologicky ztotožňovat, ačkoliv jím nebudou přímo řízeni.

Přímo v **Evropě** hnutí Da'esh zrekruovalo až několik tisíc bojovníků, kteří se po návratu z ozbrojených konfliktů do zemí svého původu stávají hlavními představiteli teroristických hrozeb. Zahraniční bojovníci tak z dlouhodobého hlediska představují nebezpečný potenciál pro šíření krajně militantního islamismu v evropském prostředí.

Přestože ČR je členem koalice pro boj s hnutím Da'esh, VZ v roce 2015 nezaznamenalo informace indikující hrozbu teroristického útoku proti cílům na území ČR. Zvýšené riziko však platí pro příslušníky AČR působící v zahraničních operacích v jižní Asii, na Blízkém a Středním východě a v severní Africe.

Extremismus

V rámci Ministerstva obrany a AČR nebyl zaznamenán výraznější nárůst aktivit extremisticky orientovaných jedinců či skupin. V rámci AČR přetrvával trend inklinace k pravicovému extremismu, činnost jeho stoupenců však byla reprezentována pouze jedinci, bez zaznamenaných prvků spolčování. U některých vojáků bylo zaregistrováno používání

skryté nacistické symboliky, jejich rasistická prohlášení na sociálních sítích a sklony k násilí. U některých přecházely v projevy násilí na veřejnosti, následně řešené Policií ČR. VZ se podílelo na identifikaci extremisticky zaměřených osob v rámci přijímacího řízení nováčků do AČR.

Ve vztahu k resortu obrany byla zaznamenána aktivita levicové extremistické scény. Asi nejviditelnějším příkladem v roce 2015 byl nedokonaný útok anarchistické buňky hlásící se k tzv. Síti revolučních buněk, kdy jedním z deklarovaných cílů útoku měl být vojenský železniční transport. V záležitosti probíhá šetření orgánů činných v trestním řízení.

Reakcí na dění ve společnosti v souvislosti s migrační krizí byl vznik uskupení, která vykazovala v nejednom případě prvky paramilitantní činnosti. Společným jmenovatelem těchto iniciativ byla snaha suplovat bezpečnostní složky státu s využitím vojenského know-how. Zapojení vojáků v činné službě do těchto iniciativ bylo v minulém roce marginální. Tato uskupení nejsou prozatím vnímána jako přímá bezpečnostní hrozba, přesto jim bude věnována i nadále patřičná pozornost.

Proliferační rizika hromadného ničení, konvenčních zbraní a materiálů dvojího užití

V problematice proliferace zbraní hromadného ničení VZ věnovalo svoji pozornost **Íránu, Sýrii a KLDK** se zaměřením na identifikaci důležitých objektů a sítí proliferace, metod a forem obcházení národního i nadnárodního legislativního rámce. Největší proliferací riziko bylo zjištěno u KLDK, která v roce 2015 aktivně pokračovala v rozvoji vojenského jaderného programu a ve vývojových programech raketových prostředků. Kromě proliferací snah na úrovni států byly zaznamenány také případy šíření technologií, materiálů a know-how využitelných k produkci chemických zbraní ze strany nestátních aktérů, a to na území Sýrie a částečně i Iráku.

Kybernetické hrozby

VZ vyhodnocovalo hrozby pro kybernetickou bezpečnost obrany České republiky. Rizika vyplývající z těchto hrozeb byly v minulém roce na nízké až střední úrovni, avšak s potenciálem rychlého nárůstu v závislosti na dynamice technologického rozvoje. V této souvislosti uložila Vláda ČR Vojenskému zpravodajství vybudovat Národní centrum kybernetických sil, které bude schopno v součinnosti s dalšími institucemi hrozbám v kyberprostoru čelit.

Výrazný stoupající trend byl zjištěn v oblasti kybernetické špionáže. Útočníci použili různé vektory průniku, nejvíce pak metodu phishing¹⁵ a její sofistikovanější variantu spear phishing¹⁶ s využitím širokého spektra nejnovějších malware¹⁷ a neznámých zranitelností (tzv. zero-days zranitelností¹⁸). Tento trend bude pokračovat a stále více se budou cílem stávat pravděpodobně i prvky národní kritické infrastruktury. U kybernetických útoků roste sofistikovanost, komplexnost a utajení.

¹⁵ Podvodná metoda, usilující o zcizování digitální identity uživatele, jeho přihlašovacích údajů, čísel bankovních karet a účtu apod. za účelem jejich následného zneužití. Vytvoření podvodné zprávy, šířené většinou elektronickou poštou, jež se snaží zmíněné údaje z uživatele vylákat

¹⁶ Sofistikovanější útok typu Phishing, který využívá předem získané informace o oběti. Díky většímu zacílení na konkrétní uživatele dosahuje tato metoda většího účinku než běžný útok typu **Phishing**

¹⁷ Souhrnný pojem pro jakýkoliv software, který při svém spuštění zahájí činnost ke škodě systému, ve kterém se nachází. Jeho vnější projevy mohou být časovány, nebo reagovat na konkrétní naprogramovanou spouštěcí událost např. na okamžik, kdy oprávněný uživatel otevře zprávu v rámci elektronické pošty. Může se jednat například o Infoware, Spyware a Adware

¹⁸ Zranitelnost, která dosud nebyla známa a nebyla opravena vývojářem softwaru

Na vzestupu je také činnost kriminálních a hackerských skupin zabývajících se zejména krádežemi citlivých informací s cílem generovat zisk v portfoliu kybernetických hrozeb. Podle hodnocení VZ se bude teroristické know-how dále šířit prostřednictvím internetu a bude využíváno řadou jednotlivců, tzv. osamělých vlků v jejich domovských evropských zemích.

Zpravodajské služby cizí moci

Vojenské zpravodajství monitorovalo na území České republiky působení zpravodajských služeb cizích mocí, které vyvíjely špionážní činnost a aktivity v oblasti vlivového působení. Špionážní činnost byla zaměřena mj. také na získávání informací důležitých pro obranu státu.

Pro činnost cizích zpravodajských služeb vzrostl význam šíření informací prostřednictvím internetových projektů a sociálních sítí. Ve výraznější míře se prosazovalo ovlivňování cílového publika cestou informačních a psychologických operací s využitím různých nevládních a neziskových organizací a projektů mnohdy s neidentifikovatelnými sponzory. Mezi základní metody zkreslování informací patřily tradiční techniky jako zaměňování příčiny a následku událostí, potlačení kontextu, zveličování úspěchů některých státních aktérů atd. Zvláště prezentace (dez)informací v oblasti obrany mají vysokou míru účinnosti, neboť mají vyvolat u cílového publika iracionální pocit ohrožení. Kromě výše uvedeného používají zahraniční zpravodajské služby působící na území ČR i tradiční formy práce, jako je náborování spolupracovníků, či sympatizantů určitého názorového proudu. Vedle politické, ekonomické, technologické a vojenské špionáže zůstala mezi hlavními oblastmi jejich působení také tzv. vlivová činnost. Vlivová opatření směřovala na vybrané státní instituce, odpovědné činitele státní správy a na českou veřejnost.

Území České republiky, vzhledem k jeho geografickému a politickému postavení v Evropě, budou využívat zpravodajské služby cizích mocí i v budoucnu k získávání důležitých informací nejen v oblasti obrany, ale i ke snahám ovlivňovat strategické směřování země.

Hospodaření při zabezpečování obrany České republiky

Vojenské zpravodajství se stejně jako v předchozích letech i v roce 2015 zaměřilo na vyhledávání a eliminaci faktorů vedoucích k finančnímu a hospodářskému poškození resortu obrany. U vyhlašovaných veřejných zakázek byla věnována pozornost nezákonnému konkurenčnímu boji obchodních subjektů, dále dodržování zákonného rámce a efektivitě vynakládaných finančních prostředků z kapitoly resortu obrany. I přes nastavené systémové regulační podmínky a interní kontrolní mechanismy byly zaznamenány případy nevhodného nebo neúčelného vynakládání finančních prostředků v rámci akvizic. Například v oblasti veřejných zakázek byl zjištěn pokus o kartelovou dohodu mezi účastníky výběrového řízení, což mohlo resort v konečném důsledku finančně poškodit.

Státní podniky, jejichž zřizovatelem je Ministerstvo obrany, se v uplynulém roce potýkaly zejména s problémem konkurenceschopnosti vůči civilním subjektům. Tyto subjekty, ať již tuzemské či zahraniční, jsou v podmínkách tržního hospodářství zvýhodněny oproti státním podnikům, jenž jsou svázány respektováním zákona o státním podniku. Na úseku oprav speciální vojenské techniky ruské provenience se v obecné rovině projevovaly snahy ruského vojenskoprůmyslového komplexu dostat pod kontrolu tento segment jak v ČR, tak i v některých zemích, kde je tato technika stále provozována. Snahou VZ bylo včas odhalit případný klientelismus a lobbistické sítě, jejichž prostřednictvím mohlo docházet k únikům interních informací právě z resortních organizací (státních podniků).

Vojenské zpravodajství se v součinnosti s ostatními orgány státní správy a orgány činnými v trestním řízení podílelo na eliminaci uvedených hrozeb, čímž předcházelo jak finančnímu, tak i materiálnímu obohacení soukromých subjektů na úkor resortu obrany.

3 OCHRANA UTAJOVANÝCH INFORMACÍ

Ochrana utajovaných informací byla realizována v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., *o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti*, ve znění pozdějších předpisů a na něj navazujícími prováděcími právními předpisy.

V oblasti personální bezpečnosti byla realizována bezpečnostní řízení. Celkem bylo v průběhu roku přijato 330 žádostí o vydání osvědčení fyzické osoby, vydáno bylo 276 osvědčení fyzické osoby a vedena byla 2 řízení o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby.

V rámci bezpečnosti komunikačních a informačních systémů byly plněny úkoly spojené se zabezpečením jak utajovaných, tak i neutajovaných informačních systémů provozovaných Vojenským zpravodajstvím. Ve spolupráci s Národním bezpečnostním úřadem byla provedena opakovaná certifikace 4 provozovaných informačních systémů. Byla provedena certifikace nového informačního systému určeného ke spojení se zahraničními pracovišti. Tímto došlo k navýšení bezpečnosti a zvýšení efektivity při práci s tímto informačním systémem.

V oblasti fyzické bezpečnosti byly vypracovány návrhy bezpečnostních projektů, realizovány projekty fyzické bezpečnosti a proběhlo ověření skutečného stavu bezpečnostních opatření, včetně aktualizací příslušných dokumentů. V souladu s legislativou i na základě aktuálních požadavků byly realizovány kontroly nedovoleného nasazení technických prostředků, určených k získávání informací, jak pro potřeby VZ, tak pro potřeby smluvních partnerů (MO, MZV).

V průběhu roku byla provedena dokumentační kontrola v registru NATO, EU a ostatních smluvních stran. Kontrolou utajovaných informací vedených v registru VZ nebyly zjištěny závady.

Na základě §§ 107-109 a § 138 zákona č. 412/2005 Sb. byly plněny požadavky NBÚ. Konkrétně bylo vyřízeno 614 žádostí o evidenční šetření při provádění úkonů v rámci bezpečnostního řízení fyzických a právnických osob. Ve smyslu § 117 odst. 7 zákona bylo vyřízeno 48 žádostí o poskytnutí informace k fyzickým či právnickým osobám. Také bylo realizováno celkem 144 žádostí o činnostní šetření v rámci bezpečnostního řízení k fyzickým osobám.

4 KONTROLA ČINNOSTI VOJENSKÉHO ZPRAVODAJSTVÍ

4.1 Vnější kontrola

Kontrola zpravodajských služeb České republiky je upravena v § 12 až 13a zákona č. 153/1994 Sb. Z těchto ustanovení vyplývá právo výkonu kontroly činnosti zpravodajských služeb z úrovně vlády České republiky a Parlamentu České republiky.

Podle ustanovení § 13 zákona č. 153/1994 Sb. není ustanoveními tohoto zákona dotčena působnost státních orgánů ke kontrole plnění úkolů hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu podle zvláštních právních předpisů. Těmito jsou zejména zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

V loňském roce proběhly kontroly z úrovně Stálé komise pro kontrolu VZ PSP ČR, Všeobecné zdravotní pojišťovny a Ministerstva obrany.

4.2 Vnitřní kontrola

Vnitřní kontrola Vojenského zpravodajství byla zajišťována vlastními odbornými prvky. Kontrolní činnost byla zaměřena zejména na oblast vnitřní bezpečnosti, ochrany utajovaných informací, hospodaření s majetkem státu a výkon jednotlivých odborných činností. Kromě prověřování dodržování ustanovení právních předpisů České republiky bylo dohlíženo i na dodržování vnitřních řídicích aktů Vojenského zpravodajství, které upravují vyšší právní normy pro specifické prostředí Vojenského zpravodajství. Tak jako v předchozích letech byla kontrolní činnost v uplynulém roce prováděna na základě plánu činnosti Vojenského zpravodajství a ročního plánu kontrol nebo operativně na základě rozhodnutí Ř VZ. V některých případech byly naplánované kontroly operativně přizpůsobeny aktuálním potřebám a poznatkům.

V oblasti operativní činnosti byly prováděny kontroly ve vztahu k výkonu této činnosti a ve vztahu k vedení odpovídajících evidencí v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 153/1994 Sb., zákona č. 289/2005 Sb. a zákona č. 412/2005 Sb.

V jistém smyslu vnitřní kontrolou je i činnost v oblasti vnitřní bezpečnosti. Ta je dlouhodobě zaměřena na jednotlivé součásti Vojenského zpravodajství s cílem preventivního záchytu, identifikace a následné eliminace zjištěných bezpečnostních rizik. Monitorovány jsou i hrozby spočívající v aktivitách osob zaměřených na diskreditaci Vojenského zpravodajství případně vyvíjení činnosti v neprospěch Vojenského zpravodajství. V rámci činnosti k zajištění vnitřní bezpečnosti Vojenského zpravodajství byla realizována potřebná součinnost s orgány státní správy.